МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

«ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИКИ Й МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ МОВ У КОНТЕКСТІ ВХОДЖЕННЯ УКРАЇНИ У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОСТІР»

Умань – 2021

УДК 81’25: 81: 371. 2: 82. 09

Рекомендовано до друку Вченою радою Уманського НУС
(протокол № 5 від 04 березня 2021 року)

Рецензенти:

Комісаренко Н. О. – *к. пед. н., доцент, завідувач кафедри української та іноземних мов Уманського національного університету садівництва;*

Денисюк В. В. – *к. філол. н., доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;*

Постоленко І. С. – *к. пед. н., доцент, декан факультету іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*.

Редакційна колегія:

Вернюк Н. О. – *к. е. н., доцент, декан факультету менеджменту Уманського національного університету садівництва;*

Бечко Я. В. – *к. філол. н., доцент кафедри української та іноземних мов Уманського національного університету садівництва (відповідальна за випуск);*

Бондарук Я. В. – *к. пед. н., доцент кафедри англійської мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;*

Каричковська С. П. – *к. пед. н., доцент кафедри української та іноземних мов Уманського національного університету садівництва*.

За достовірність інформації відповідальність несуть автори публікацій.

Проблеми лінгвістики й методики викладання мов у контексті входження України в Європейський простір : матеріали III Всеукраїнської інтернет-конференції, м. Умань, 05 квітня 2021 р. Умань : Видавець «Сочінський М. М. », 2021. 109 с.

У збірнику представлені матеріали доповідей учасників III Всеукраїнської Інтернет-конференції «Проблеми лінгвістики й методики викладання мов у контексті входження України в Європейський простір», що відображають наукові, методичні та прикладні результати досліджень.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників та фахівців, які займаються проблемами лінгвістики, педагогіки та методики викладання мов.

© Уманський НУС, 2021

ЗМІСТ

Бечко Я. В.
ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ДІАЛЕКТ ЯК ВАРІАНТ ПОЛІНАЦІОНАЛЬНОЇ МОВИ **5**

Білецька І. О.
СТРУКТУРНО-ЗМІСТОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ КОНЦЕПТУАЛІЗОВАНОЇ СФЕРИ «MULTICULTURALISM» І СПЕЦИФІКА ЇЇ МОВНОГО ВИРАЖЕННЯ **8**

Вихрущ Н. Б.
TEACHER'S PERCEPTION OF NEW FOREIGN LANGUAGE TEACHING AT UKRAINIAN SCHOOLS IN THE EARLY 20th CENTURY **16**

Гурський І. Ю., Паладьєва А. Ф.
КАТЕГОРІЯ РОДУ СУЧАСНИХ БРИТАНСЬКИХ ІМЕН **20**

Денисюк В. В.
НАЗВИ РЕЛІГІЙНИХ СВЯТ У ДІЛОВОМУ ДИСКУРСІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVI ст. **25**

Єгорова А. В.
РОЛЬ ФІЛОЛОГІЧНОГО ЧИТАННЯ ЯК КОМПОНЕНТА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ **29**

Каричковська С. П.
ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ В ПОЛЬЩІ **31**

Коваленко О. А., Ханецька А. О.
ФОРМУВАННЯ МОВНО-МОВЛЕННЄВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ «УКРАЇНСЬКА МОВА ФАХОВОГО СПРЯМУВАННЯ» ... **33**

Колесник О. Б.
НАЙПОШИРЕНІШІ ВИДИ ДРИМОНІВ УМАНЩИНИ XVII–XIX ст. **37**

Комісаренко Н. О.
САМОСТІЙНА РОБОТА З КУРСУ «ІНОЗЕМНА МОВА» ЯК СПОСІБ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ **42**

Комісаренко Н. О., Холявицька К. С.
ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ АНГЛОМОВНОГО ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ СТУДЕНТА ЯК МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ **45**

Лазарєв О. В.
ПРОБЛЕМА СИСТЕМНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ РЕЛІГІЙНОЇ ЛЕКСИКИ **49**

Лаухіна І. С., Побережник О. В.
КЛАСИФІКАЦІЯ ЕЛІПТИЧНИХ РЕЧЕНЬ СУЧАСНОЇ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ **53**

Машковська Л. В.
ЮРИДИЧНА МОВА ЯК СОЦІАЛЬНО ТА ІСТОРИЧНО СФОРМОВАНА СУКУПНІСТЬ МОВНИХ ЗАСОБІВ **57**

Мовчан Л. В.
КОРПОРАТИВНІ УНІВЕРСИТЕТИ ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ **60**

Олійник О. О.
ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ АУДІО- ТА ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ **64**

Паладьєва А. Ф., Паламарчук Д. І.
ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕКСТІВ ДІЛОВИХ ЛИСТІВ **69**

Паладьєва А. Ф., Шилюк А. Ю.
РЕАЛІЗАЦІЯ ДИСКУРСИВНИХ, РИТОРИЧНИХ І КОМПЕНСАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ В АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ ПЕРЕМОВИН ЯК ЕВРИСТИЧНИЙ ВЕКТОР ЛІНГВІСТИЧНОГО ПОШУКУ **76**

Сліпенко В. О.
STUDENTS' ENTREPRENEURIAL COMPETENCE FORMATION: AMERICAN EXPERIENCE **82**

Траченко Я. С.
ПАРАДОКС У ТЕКСТОВІЙ ПАЛІТРІ АРГУМЕНТАТИВНОГО ДИСКУРСУ ТОНІ БЛЕРА **86**

Траченко Я. С.
ОСНОВНІ ПАРАМЕТРИ ПУБЛІЧНИХ ПРОМОВ ТОНІ БЛЕРА **91**

Фернос Ю. І.
ПРО НЕОБХІДНІТЬ РОЗВИТКУ НАВИЧОК МАЙБУТНЬОГО НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗВО **95**

Філіппович Т. М.
ЗАСТОСУВАННЯ НАЗВ КОЛЬОРІВ У ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЯХ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ **101**

Чучмій І. І.
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ **104**

Т. М. Філіппович
викладач кафедри теорії та практики іноземних мов
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини

ЗАСТОСУВАННЯ НАЗВ КОЛЬОРІВ У ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЯХ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ

Оскільки мова – це не лише засіб спілкування, а й частина культури народу, в ній відображається навколишній світ, традиції певної спільноти, соціальний та історичний досвід, менталітет. Колір, як елемент сприйняття природи, знаходить своє відображення не лише в культурі, а й у мовній системі.

Колористика є предметом вивчення багатьох наук, зокрема її досліджували фахівці з лінгвістики, лінгвокультурології. Дослідженню кольору у складі фразеологічних одиниць присвячені праці таких лінгвістів, як О. В. Астахова [1], М. А. Бокова [2], А. І. Воєхевич [3], Ю. В. Лопарєва [4], Н. М. Охрицька [5]. Із зарубіжних учених назвемо Г. Корпас Пастор [6], Л. Руіс Гурільо [7], які розкрили величезний потенціал іспанської фразеології.

У кожного народу є улюблені кольори, що відображають риси національного характеру, темперамент, навколишню природу, клімат. О. В. Астахова вважає, що колір відображає соціальний та історичний досвід, певні періоди в розвитку країни, конкретні події. Колір – універсальна категорія, проте в кожній лінгвокультурі ця категорія має свою специфіку, характерну особливість [1, с. 143].

Колір – це концепт, що відображає естетичні і моральні цінності наявні в масовій свідомості й на підсвідомому рівні [1, с. 142]. Саме сприйняття світу в кольоровій гамі яскраво відобразилось у фразеологічних одиницях Іспанії.

Дослідження засвідчили, що найчастіше використовуються в

іспанських фразеологізмах назви таких кольорів, як білий, чорний та червоний. Рідше трапляються фразеологічні одиниці з назвами зеленого, жовтого, синього та інших кольорів. Від навколишньої природи, від темпераменту іспанського народу, їх звичаїв і традицій, естетичних норм і релігійних переконань залежить наявність того чи іншого кольору в іспанському костюмі й предметах побуту, у творах мистецтва, а також у вживанні кольору в мові [5, с. 110].

У культурі іспанського народу кольори мають позитивне або негативне символічне значення. Як правило, такі емоції як страх, ненависть, злість, сум є негативними. Схильність до евфемізації, притаманна іспанцям, тобто бажання уникнути назви негативних явищ, стала причиною появи безлічі фразеологізмів з колірним компонентом [4, с. 131].

Якщо розглянути фразеологічні одиниці з прикметником «білий», то, як і в культурах багатьох народів, прослідковується сприйняття цього кольору як символу чистоти, цнотливості, незаплямованості, любові та доброчинності. У християнській традиції білий – колір божественного світла, досконалості. Звідси і наступні фразеологізми: ***blancas como las novilladas vírgenes, las doncellas*** – білий як цнотлива наречена; ***blanco como la verdad*** – свята правда; Білий часто асоціюється з кольором снігу, паперу, молока, що знаходить своє вираження в наступних фразеологізмах ***blanco como la nieve*** – білий як сніг; ***más claro que el agua*** – ясно як білий день; ***blanco como el Jasmín*** – білий як жасмин; ***blanco como el papel*** – білий як папір. Інколи білий колір отримує і протилежну конотацію: ***errar uno el blanco*** – схибити; ***estar en blanco*** – нічого не знати, бути повним невігласом; ***el mirlo blanco*** – біла ворона; ***pisar en blanco*** – принижувати когось; ***estar blanco como un difunto (como un cadaver, como el marmol)*** – бути блідим як смерть, як труп; ***estar sin blanca*** – бути без грошей; ***pasar la noche en blanco*** – страждати від безсоння; ***quedarse en blanco*** – залишитися

ні з чим, з носом.

На противагу білому чорний колір має негативнее значення і асоціюється з песимізмом, горем, скорботою, злом, страхом, смертю. Відповідно у фразеологічних одиницях відчувається негативна конотація: ***más negro que el alma de Judas*** – зрадник, негідник; ***verlo todo negro*** – бачити все в чорному кольорі; ***poner a alguien negro*** – вивести когось з себе; ***estar negro con*** – бути похмурим; ***suerte negra*** – важка доля; ***venirle la negra a uno*** – прийшла біда, відкривай ворота; ***sobre negro no hay tintura*** – горбатого могила виправить; ***estar de un humor negro*** – бути пригніченим, подавленим; ***estar más negro que la muerte*** – бути надто понурим; ***bestia negra*** – предмет ненависті; ***tener la sombra negra*** – бути нещасним, невезучим.

Червоний колір у іспанців асоціюється з вогнем і кров'ю: ***rojo como sangre***– червоний, як кров. Це колір державних геральдичних знаків, він присутній на прапорі Іспанії. Кольороназва «червоний» – *«rojo»* в іспанській мові має дуже сильну енергетику, викликає сильні почуття та емоції. У фразеологізмах червоний колір часто передає такі стани людини, як гнів, лють, сором: ***al rojo vivo*** – розлютити вкрай когось; ***ponerse rojo*** – почервоніти від люті; ***estar al rojo*** – розсердитись; ***más rojo que el fuego (sol)*** – розпалитися; ***rojo como una guinda (amapola, un tomate, un pimiento, una acerola)*** – стати червоним від сорому як вишня (мак, помідор, перець, глід). У більшості випадків червоний колір уживається в порівняльних зворотах.

Отже, дослідивши фразеологічні одиниці з компонентом кольору, було зроблено висновок про активне застосування прикметників, що позначають колір, зокрема білий, чорний та червоний в іспанській мові для відображення емоційних станів, моральних якостей, національного духу людини. Подальшу перспективу наукових досліджень у цьому руслі автор убачає в дослідженні фразеологічних одиниць, які містять інші кольори, а

також у порівняльному аналізі українських та іспанських фразеологізмів із компонентом кольороназвою.

Список використаних джерел:

1. Астахова Е. В. Цвет в образе Испании. *Вестник МГИМО Университета*. 2012. № 3. С. 142–147.
2. Бокова П. М. Символіка кольору в іспанській фразеології (перекладацький аспект). *Проблеми семантики слова, речення та тексту* : зб. наук праць / відп. ред. Н. М. Корбозерова. Київ : Вид. центр НЛУ, 2013. Вип. 30. С. 8–13.
3. Воєхевич А. І. Колір в іспанських фразеологізмах у перекладацькому аспекті. *Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Філологічні науки*. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. Кн. 1. С. 133–136.
4. Лопарева Ю. В. Внутренний мир человека сквозь призму цвета (на материале фразеологизмов испанского языка). *Вестник ВГУ. Сер. Лингвистика и межкультурная коммуникация*. 2010. № 2. С. 129–131.
5. Охрицкая Н. М. Лингвокультурологический аспект вето наименований в испанских фразеологизмах. *Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение*. 2010. № 29 (210). С. 11–115.
6. Corpas Pastor, G. Manualdefraseologíaespañola. Gredos, 1996.
7. Ruiz Guillo, L. (1997). Aspectos de fraseología teórica española. Cuadernos de Filología. Anejo 24.

І. І. Чучмій
викладач кафедри української та іноземних мов
Уманського національного університету садівництва

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Розширення міжнародних зв’язків України, її інтеграція до світової спільноти та стрімкий розвиток сучасних інформаційних технологій є реальністю сьогодення. За таких умов усе більше уваги приділяється вивченню іноземних мов, причому це стосується всіх сфер життя, де іноземні мови є ключем для розвитку міжнародних відносин, проведення